

Miljø- og
Fødevareministeriet
Kystdirektoratet

Kort information om Natura 2000 og bilag IV arter

September 2016

Hvad er Natura 2000?

Natura 2000-områder kaldes også internationale naturbeskyttelsesområder og er en samlet betegnelse for 252 særligt udpegede naturområder. De udgør tilsammen 8 % af Danmarks landareal og 18 % af Danmarks havareal.

Natura 2000-områderne indgår i et større netværk af naturbeskyttede områder sammen med de andre EU-lande.

Grundlaget for Natura 2000-områderne er EU's naturbeskyttelsesdirektiver (habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet), der er en fælles aftale mellem EU's medlemslande om at bevare en række arter og naturtyper, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

På den baggrund har de enkelte medlemslande udpeget særlige områder, hvor disse arter og naturtyper er beskyttede. Hvert EU-land har dels udpeget områder, der kan fungere som sikre levesteder for de arter og naturtyper, som er omfattet af habitatdirektivet, og dels udpeget områder, hvor de fugle, som er omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet, er beskyttede. De områder kaldes henholdsvis habitat- og fuglebeskyttelsesområder.

Der er udfærdiget et udpegningsgrundlag for hvert enkelt habitat- og fuglebeskyttelsesområde, hvorpå de arter og naturtyper, der er beskyttet i området, er oplyst.

Fortæl lidt mere om habitat- og fuglebeskyttelsesområder?

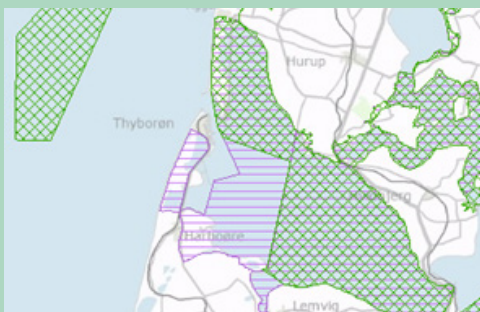
Danmarks 252 Natura 2000-områder består af 261 habitatområder og 113 fuglebeskyttelsesområder.

Et Natura 2000-område kan bestå af et eller flere habitat- og fuglebeskyttelsesområder, dvs. områderne kan overlæppe hinanden.

Formålet med habitatområderne er dels at beskytte og dels at sørge

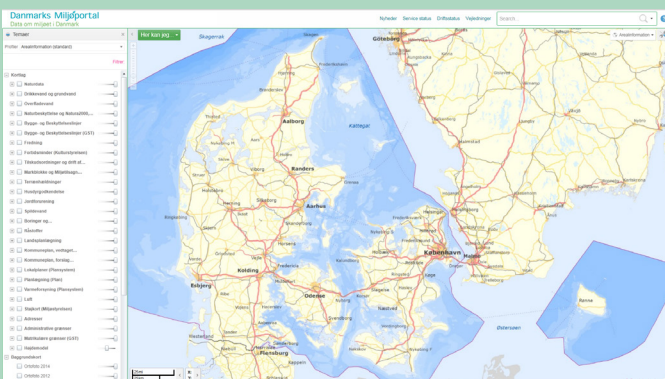
for at bestemte naturtyper, samt arter af dyr og planter, har det godt. Hvert enkelt område er udpeget for at beskytte naturtyper, der er i fare for at forsvinde i deres naturlige udbredelsesområde og/eller dyre- og plantearter, som er truede, sårbare eller sjældne.

Formålet med fuglebeskyttelsesområderne er at opretholde og sikre levesteder, der er blevet forringet eller som er direkte truede. Hvert enkelt område er udpeget for at beskytte bestemte fuglearter, der enten er sjældne, truede eller følsomme over for ændringer af levesteder - eller som regelmæssigt gæster Danmark for at fælde fjer, raste under træk eller overvintre. Særligt mange vandfugle er beskyttet, og derfor ligger mange fuglebeskyttelsesområder på havet, tæt på kysten eller i strandenge.

Hvordan kan jeg finde ud af, hvor områderne er henne?

Du kan se habitat- og fuglebeskyttelsesområderne, som Natura 2000-områderne består af, på hjemmesiden, www.arenalinfo.dk:

I venstre side af din skærm, kan du ved at klikke på det lag, som hedder "Naturbeskyttelse og Natura2000, jagt og vildt", få vist samtlige områder på kortet (grøn markering er habitatområder og lyserød markering er fuglebeskyttelsesområder).

I øverste højre hjørne kan du få værktøjsbjælken frem ved at trykke på .

Til venstre på værktøjsbjælken kan du finde "informations"-knappen.

Hvis du klikker på den og herefter på et vilkårligt habitat- eller fuglebeskyttelsesområde på kortet, så får du vist information om det pågældende område, bl.a. dets navn og nummer.

Hvordan kan jeg finde ud af, hvilke arter og/eller naturtyper, som et område er udpeget for at beskytte?

De dyr, planter og naturtyper, som et område skal beskytte og bevare, er samlet på en liste kaldet udpegningsgrundlaget.

© Anne Villadsgaard, Kystdirektoratet

Hvis du har navnet og/eller nummeret på et habitatområde eller et fuglebeskyttelsesområde, så kan du finde områdets udpegningsgrundlag via nedenstående link:

<http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/natura-2000/natura-2000-omraaderne/udpegningsgrundlag/>

Hvad er bilag IV arter?

Bilag IV arter er særligt beskyttede arter, der står på habitatdirektivets bilag IV. Cirka 35 af disse arter findes i Danmark. Bilag IV arterne skal beskyttes overalt, hvor de befinder sig, og altså også uden for Natura 2000-områderne.

Eksempler på danske bilag IV arter er marsvinet (*Phocoena phocoena*), markfirbenet (*Lacerta agilis*) og strandtudsen (*Bufo calamita*).

© Anne Villadsgaard, Kystdirektoratet

Du kan se en oversigt over danske bilag IV arter via nedenstående link: <http://svana.dk/natur/international-naturbeskyttelse/eu-direktiver/naturbeskyttelsesdirektiver/bilag-iv-arter/>

Grunden til at der ingen fugle er med på listen er, at de er særskilt behandlet på fuglebeskyttelsesdirektivet.

Hvad er Kystdirektoratets rolle i forhold til disse områder/arter?

Kystdirektoratet skal sikre, at der ikke gives tilladelse til projekter, som kan skade de beskyttede områder, herunder de udpegede dyr, planter og naturtyper. Kystdirektoratet skal samtidig sikre, at der ikke tillades projekter, som kan skade bilag IV arterne og deres yngle- eller rasteområder.

Dette sker i praksis ved, at Kystdirektoratet foretager en konkret vurdering af alle projekter, hvor der bl.a. kigges på nærheden til Natura 2000-områder, hvilke arter og naturtyper et område er udpeget for (udpegningsgrundlaget), samt om det forventes at projektet vil have en væsentlig påvirkning på et område.

Hvis Kystdirektoratet ikke kan afvise, at der kan være en væsentlig påvirkning, så skal ansøger udarbejde en konsekvensvurdering, hvor man forholder sig til projektets påvirkning på Natura 2000-området.

© Anne Villadsgaard, Kystdirektoratet

Konsekvensvurderingen vil blive brugt i forbindelse med Kystdirektoratets vurdering af, om det ansøgte projekt kan tillades.

Betyder det så, at jeg ikke kan placere mit projekt i et Natura 2000-område?

Nej, ikke som udgangspunkt. Men det er sandsynligt, at Kystdirektoratet vil stille vilkår om brug af afværgeforanstaltninger i forbindelse med projektets anlægs- og/eller driftsfase, hvis du ønsker dit projekt anlagt i eller tæt ved et Natura 2000-område, og/eller hvis der er kendskab til forekomst af bilag IV arter i projektområdet.

Eksempler på afværgeforanstaltninger er:

- "soft start" procedure
- akustiske skræmmere (se billede)
- fastlagt anlægsperiode
- bestemt anlægsrækkefølge

Du kan læse mere om afværgeforanstaltninger i vores administrationsgrundlag, som du kan finde via nedenstående link: <http://www.masterpiece.dk/uploadetfiles/10852/36/administrationsgrundlagforsøterritoriet.pdf>

En anden mulighed er, at der undervejs i sagsbehandlingen kan ske en tilpasning af det ansøgte projekt, så eventuelle påvirkninger kan mindskes mest muligt.

Men kan jeg så ikke bare placere mit projekt lige udenfor et Natura 2000-område?

Et Natura 2000-områdes afgrænsning kan ikke ses som en fast afgrænsning, idet et projekt, som er beliggende udenfor området, godt kan have en væsentlig påvirkning på arter eller naturtyper inde i området, afhængig af projektets omfang og karakter.

Eksempelvis kan etablering af en lystbådehavn udenfor et Natura 2000-område have en påvirkning på området. Det kan ske i anlægsfasen i form af bl.a. støjgener og øgede mængder af sediment i det omgivende vandmiljø. Efter etablering kan en lystbådehavn også have en påvirkning, bl.a. i form af øget sejlsads gennem området.

Hertil kommer også, at bilag IV arterne skal beskyttes overalt, hvor de befinder sig.

Hvad skal jeg være opmærksom på i forbindelse med en ansøgning?

Det er en god ide at undersøge, om der findes Natura 2000-områder (habitat- og/eller fuglebeskyttelsesområder) i forbindelse med dit projekt.

Hvis dit projekt er beliggende i/eller i nærheden af et Natura 2000-område, er det vigtigt, at du tænker over, om der er foranstaltninger, der kan laves, så områdets udpegede dyr, planter og naturtyper vil blive påvirket mindst muligt af dit projekt. Her tænkes der bl.a. på anlægsmetoder, anlægsperiode og anlægsrækkefølge.

Hvis du vurderer, at dit projekt kan have en væsentlig påvirkning på de dyr, planter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, så er det en god ide at udarbejde en konsekvensvurdering som en del af ansøgningsmaterialet.

Hvis du allerede på forhånd udarbejder en konsekvensvurdering, vil det kunne betyde en kortere samlet sagsbehandlingstid. Du er meget velkommen til at kontakte Kystdirektoratet på forhånd, for at høre, om det kunne være relevant for dig.

Du kan læse mere om Natura 2000 her:

<http://svana.dk/natur/natura-2000/natura-2000-omraaderne/>

<http://svana.dk/natur/natura-2000/natura-2000-omraaderne/udpegningsgrundlag/>

Du kan læse mere om bilag IV arterne her:

<http://svana.dk/natur/international-naturbeskyttelse/eu-direktiver/naturbeskyttelsesdirektiver/bilag-iv-arter/>

<http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

Kystdirektoratet
Højbovej 1
7620 Lemvig
www.kyst.dk